

Облікова політика будь-якого підприємства повинна дотримуватись принципів організації бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності.

Якщо відбулися зміни облікової політики, то у примітках до фінансової звітності слід розкрити причини і сутність змін. Крім того вони повинні бути обґрунтовані і оформлені наказом керівника.

Встановлення облікової політики для подій або операцій, які відрізняються за змістом від попередніх подій або операцій, та для подій або операцій, які раніше не відбувалися, не вважається зміною облікової політики.

Зміст облікової політики оформляється спеціальним наказом або розпорядженням про облікову політику, що затверджується керівником підприємства. Важливим аспектом формування наказу про облікову політику є розкриття методики ведення обліку окремих фактів господарської діяльності, якщо чинні стандарти та інші нормативні акти не містять конкретних рекомендацій щодо правил їх обліку. Особливу увагу приділяють визначенню тих методів (способів) ведення обліку, без відомостей про використання яких зовнішніми та внутрішніми користувачами бухгалтерської інформації неможлива об'єктивна оцінка фінансового стану, руху грошових коштів чи визначення кінцевих фінансових результатів діяльності підприємства.

Особливості ведення бухгалтерського обліку, які обрані підприємством при визначенні його облікової політики, застосовуються з 1 січня нового року всіма структурними підрозділами незалежно від місця їх знаходження, включаючи виділені на окремий баланс. Подання інформації про облікову політику та її зміни у фінансовій звітності забезпечує можливість зіставлення фінансових звітів одного підприємства за різні звітні періоди, а також фінансових звітів різних підприємств [1].

Отже розробка та прийняття облікової політики кожним підприємством сприяє поліпшенню бухгалтерського обліку, зміцненню його правової основи і забезпечує належну ефективність роботи відповідної господарської одиниці.

Література:

1. Хом`як Р., Лемішовський В. *Бухгалтерський облік в Україні: Навч. посіб.- Львів: Інтелект- Захід, 2005.-1071с.*

2. Козик Р. *Облікова політика-ключовий фактор організації бухгалтерського обліку на підприємстві// Матеріали 6-ї міжвузівської студентської наукової конференції «Проблеми обліку, аналізу і аудиту в умовах ринкової трансформації економіки» (28-29 листопада 2007р.).- Львів: Львівський інститут банківської справи УБС НБУ, 2007.- С.105-108.*

3. Величко О.Г., Голов Ф.Ф., Голуб`ева Л.А. *Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні: Навч. посіб.- Дніпропетровськ: Баланс-клуб, 2000.-766с.*

Демус Л.Р.
студ.гр. ОА-41

Львівський державний університет внутрішніх справ
Науковий керівник – Пацула О.І.,
викладач кафедри обліку і аудиту

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНИ

Перед комерційними організаціями України в умовах ринкової конкуренції постає завдання структурної перебудови системи корпоративного управління з метою забезпечення конкурентноздатності, ефективного функціонування та розвитку організації.

В цих умовах розвиток аудиторської діяльності є об'єктивним і необхідним процесом, і цей факт не викликає у економістів ніяких сумнівів. Проте думки економістів про фактичний стан

і розвиток цієї системи дещо різні. Деякі вчені, наприклад професор Бугинець Ф.Ф вважає, що аудит в Україні: «має форму слабозвиненого контролю» [1,20-28]. А от Петрик О.А. [2,8], В.Я Савченко[3,3], відводять аудиту значне місце в економічних процесах господарської діяльності.

За 16 – річний період в Україні сформовано систему незалежного аудиту подібну країнам з ринковою економікою. Протягом 2003-2008 років аудиторами України щорічно надавалось послуг підприємствам та організаціям усіх форм власності на суму в середньому на 300 млн. гривень за рік [4, 4-5]. Інфраструктура, забезпечення та функціонування цієї системи продовжують удосконалюватися.

Не дивлячись на законодавчу вимогу щодо обов'язкового підтвердження незалежним аудитором показників річної фінансової звітності, інвестори та інші користувачі звітності і не відносяться з належною довірою до висновку аудитора про достовірність показників фінансової звітності.

До проблемних питань аудиту слід віднести:

- недостатню кількість методичних розробок з аудиторського контролю;
- брак достатнього досвіду аудиторської діяльності;
- недостатню кількість кваліфікованих аудиторських кадрів, а звідси — і неосвоєний ринок аудиторських послуг;
- відсутність типових форм документів з аудиту;
- відсутність методичних рекомендацій з питань комп'ютеризації аудиту тощо.

Ситуація, що склалася в Україні, потребує вирішення проблем, які мають місце у професійній діяльності аудиторів, аудиторських фірм і роблять неможливим успішний розвиток аудиту.

Одна з таких проблем – це проблема сучасного аудитора та довіри до нього. Питання вибору аудитора – це, по – перше, питання довіри. Тобто перед тим як клієнт вирішить надати інформацію аудиторю, він повинен бути впевнений, що в аудитора вистачить сил і можливостей зберегти її в конфіденційності. Це, звичайно, пов'язано з професіоналізмом аудитора і юридичним захистом його діяльності.

Поряд з названими вище існує серйозна проблема формування ціни на аудиторські послуги, а саме в частині методики її визначення.

Основною проблемою при проведенні оцінки послуг аудитора є можливість завищення або заниження їх вартості, а це певною мірою насторожує замовника, особливо, при його першому зверненні до аудиторської фірми.

Також одним із проблемних питань на сьогодні є спроби з боку законодавців скасувати або значно знизити аудиторську діяльність, обов'язковість аудиту, усунути від аудиту приватних підприємців та малі приватні фірми тощо.

Аудит потребує широкої реклами, насамперед, серед потенційних замовників, з одного боку, та серед громадськості з іншого. Аудиторська спільнота має постійно роз'яснювати, що аудит – це не тільки підтвердження звітності за вимогами Державної комісії цінних паперів та фондового ринку України, а також і контрольно-правове супроводження діяльності, і консультування з питань правового та договірної забезпечення, і розробка системи внутрішнього аудиту, і бізнес-планування, і науково-методичні розробки з питань економіки, управління та права, і робота з персоналом (навчання, підвищення кваліфікації тощо).

Основними проблемами сучасного професійного аудиту є розробка та впровадження економічного механізму регулювання аудиту, що включає в себе великі штрафні санкції за неякісні аудиторські перевірки, страхування аудиторської відповідальності, розвиток цивілізованої конкуренції на ринку аудиторських послуг тощо.

Слід також сказати, що ряд положень МСА базується на західній загальноприйнятій системі бухгалтерських принципів, які часто суперечать діючим українським принципам обліку. Потребують вирішення важливі проблеми нормативно – правового регулювання і технології проведення аудиту.

Отже, до основних чинників, які гальмують розвиток аудиторської діяльності в Україні можна віднести:

1) Ціновий. На сьогодні хоч аудитори і скаржаться на падіння вартості аудиторських послуг в Україні, офіційна статистика Аудиторської палати України свідчить про зворотне.

2) Якість аудиторських послуг. Основними причинами скарг є ігнорування аудиторами вимог ДКЦПФРУ до аудиторського висновку, вимог Національних нормативів аудиту, втрата принципу незалежності та підміна аудиту ревізією.

3) Методика перевірок. Більшість аудиторів змушені виконувати перевірки, які практично нічим не відрізняються від звичайної документальної ревізії. Досить рідко здійснюється розрахунок суттєвості відхилень, практично не застосовується вибірка, а аудиторський ризик якщо і розраховується, то формально.

На сьогодні аудиторські фірми України можуть надавати достатньо широкий спектр послуг. Тому окреслення кола безпосередньо аудиторських послуг – це одна з найважливіших сучасних проблем теорії аудиту.

Отже, виникає необхідність розробки на основі МСА національних стандартів аудиту із широким використанням передового зарубіжного досвіду, з урахуванням діючої практики аудиту в Україні [6, 217].

Тому до основних напрямків змін у професійному аудиті слід віднести:

- підвищення рівня професійної компетентності аудиторів;
- організацію контролю якості аудиторських робіт і послуг;
- розвиток правового поля аудиту;
- забезпечення реальної професійної незалежності аудитора.

Література:

1. Бутинець Ф.Ф. *Ще раз про бухгалтерський облік як науку*//*Бухгалтерський облік і аудит.* – 2005. - № 10.-345с.
2. Петрик О.А. *Аудит: методологія і організація.* – К.:КНЕУ, 2003. – 260с.
3. Савченко В.Я. *Аудит: навч. Посібник.* – К.:КНЕУ, 2002. – 322с.
4. *Аудиторська палата України/Інформаційний бюлетень. Аудит в Україні.* – 2003р. - № 4.
5. *Аудиторські послуги в Україні: перші кроки до ринку*// *Бухгалтерський облік і аудит.*- 2008.№11.- 49 – 55с.
6. Усач Б.Ф. *Проблеми розвитку аудиту в Україні*//*Регіональна економіка.*-2007.№4.- 217-222с.

Дмитришин Н.І.
студ. гр. ЕОАм - 11
Національний університет „Львівська політехніка”
Науковий керівник – Воськало В.І.,
асистент кафедри обліку та аналізу

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ОПЕРАЦІЙ З ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Внутрішній аудит є одним із видів внутрішньогосподарського контролю суб'єктів підприємницької діяльності. Забезпеченню ефективності діяльності суб'єктів підприємницької діяльності багато в чому сприяють впровадження і правильна організація системи внутрішнього аудиту.

Внутрішній та зовнішній аудит відрізняються один від одного лише тим, що внутрішній аудит ведеться на підприємстві без складання аудиторського висновку і спеціального сертифікату, який дозволяє займатися аудиторською діяльністю, а зовнішній аудит зумовлений цими двома